

СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СТАТИСТИКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Гаврилюк Ольга Дмитрівна

аспірант Інституту інформаційних технологій і засобів навчання

Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

Анотація. В даній статті описано специфіку підготовки бакалаврів статистики. Визначено цілі та завдання системи вищої освіти у напрямку підготовки бакалаврів статистики, та окреслено специфіку навчання бакалаврів статистики з педагогічної точки зору.

Ключові слова: бакалаври статистики; підготовка; особливості; специфіка; підготовка бакалаврів статистики.

Постановка проблеми. Проблема підготовки висококваліфікованих фахівців різних спеціальностей, у тому числі й бакалаврів статистики, нині постає досить гостро. Надшвидкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), мобільних, хмарних та інших технологій сприяє змінам у системі освіти, змінам у системі вищої освіти, оскільки якісна освіта майбутніх фахівців, що відповідає міжнародним стандартам та вимогам сьогодення є пріоритетним напрямом [1; 3].

Методи математичної статистики у педагогічних дослідженнях розглядали ряд науковці, серед них А. А. Греков, В. І. Загвязінський, Н. В. Кузьміна, Є. А. Мамчур, В. С. Стьопін, В. С. Швирьов та інші.

Розвиток державної статистики, забезпечення держави та суспільства статистичними даними, відкритості даних було описано та представлено у роботах В. С. Журавського, А. Ф. Мельника, Ф. Нанопулоса, Н. Р. Нижник, О. Г. Осауленка, В. Н. Старовського та ін.

Мета статі полягає в огляді специфіки підготовки бакалаврів статистики.

Виклад нового матеріалу. Підготовка бакалаврів статистики здійснюється на базі законодавчих документів, а саме:

- 1) Закон України «Про вищу освіту»;

2) Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах»;

3) Національна доктрина розвитку освіти в Україні (XXI століття);

4) Постанова Кабінету Міністрів України «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» [2].

На основі зазначених документів робоча група закладу вищої освіти створює освітньо-професійну програму підготовки бакалаврів статистики, що, обов'язково затверджується та погоджується на засіданні Вченої ради відповідного закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «є галузевим нормативним документом, у якому визначається нормативний термін та зміст навчання, нормативні форми державної атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня певного напрямку» [5; 6].

Освітньо-професійна програма для напряму підготовки статистика передбачає такі цикли підготовки як: цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки, практика, факультативи і державна атестація.

Цикл загальної підготовки бакалаврів зазначеної спеціальності містить нормативну (обов'язкову) та варіативну частини. Дисципліни нормативної (обов'язкової) частини сприятимуть формуванню у випускника філософських і політичних поглядів, ґрунтовних знань історії та культури України, різних розділів математики (математичного аналізу (функцій однієї та багатьох змінних), лінійної алгебри, математичних основ мікроекономіки тощо), національної мови за професійним спрямуванням та іноземної мови, основ охорони здоров'я та безпеки життєдіяльності. Щодо варіативної частини, то вона розділяється на два блоки: блок дисциплін за самостійним вибором університету та блок дисциплін вільного вибору студента.

Блок за вибором університету пропонує студентам здобути основні знання із основ медичних знань, екології, алгебри і теорії чисел, аналітичної

геометрії, а також із деяких спеціальних дисциплін: об'єктно-орієнтоване програмування, теорія операторів та інтегральних рівнянь тощо [4; 5].

Блок дисципліни вільного вибору студента містить низку дисциплін, які студент має змогу самотійно обрати для вивчення, та на яких ґрунтуватиметься професійне зростання майбутнього фахівця.

У процесі підготовки бакалаврів статистики фундаментальним є цикл професійних дисциплін, що забезпечує можливість вивчення студентами професійно орієнтованих дисциплін, на основі яких ґрунтується професійне зростання майбутнього фахівця в обраній сфері діяльності.

Студенти, що здобувають фах за зазначеною освітньо-професійною програмою мають пройти декілька обов'язкових видів практики: навчальна практика з методів економічних обчислень, навчальна практика із сучасних інформаційних систем та технологій і виробнича практика. Також студентам доступні факультативи з іноземної мови (поглиблений курс), фізичне виховання та іноземна мова за професійним спрямуванням.

Згідно стандартам розробки освітньо-професійних програм та навчальних планів понад 63% матеріалу відводиться студентам для самостійного опанування навчального матеріалу, що зумовлює до потреби здійснювати підготовку бакалаврів статистики за допомогою змішаного навчання. Оскільки серед числа фундаментальних дисциплін для вивчення саме бакалаврами статистики є дисципліни зі значними за обсягами матеріалу, необхідного для вивчення.

Висновки. Здійснивши аналіз освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів статистики у закладах вищої освіти, можна зробити висновок, що підготовка фахівців спеціальності 112 «Статистика» здійснюється з освітньо-професійними програмами, що базуються на правових нормативних актах України. Освітньо-професійна програма містить цикли загальної та професійної підготовки, які в свою чергу містять варіативну та інваріативні блоки. На основі професійного циклу формуються професійні компетентності майбутніх бакалаврів статистики, що відповідають сучасним вимогам та міжнародним

стандартам.

Література:

1. Шишкіна М. П. Проблеми інформатизації освіти України в контексті розвитку досліджень оцінювання якості засобів ІКТ / М. П. Шишкіна, О. М. Спирін, Ю. Г. Запороженко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2012. – № 1(27). – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/632>.
2. Вакалюк Т. А. Необхідність створення хмаро орієнтованого навчального середовища для підготовки бакалаврів інформатики / Т. А. Вакалюк // Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України : Матеріали наукової конференції. – Київ : ІТЗН НАПН України, 2014. – С. 9-11.
3. Гаврилюк О.Д. Хмарні технології у навчальному процесі // Актуальні питання сучасної інформатики: Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні інформаційні технології в освіті та науці» (10-11 листопада 2016 р.) / за ред. Т.А. Вакалюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016 – Вип. 3., ст.261-263
4. Освітньо-професійна програма: [ступінь вищої освіти] бакалавр. Галузь знань 11 «Математика та статистика». Спеціальність 112 «Статистика». Кваліфікація: Бакалавр статистики / Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Ж., 2016. – 20 с.
5. Проект Стандарту вищої освіти України. Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський). Ступінь вищої освіти: бакалавр. Галузь знань: 11 «Математика та статистика». Спеціальність: 112 «Статистика» / Міністерство освіти і науки України. – К., 2016. – 15 с.
6. Вакалюк Т. А. Особливості та специфіка підготовки бакалаврів інформатики / Т. А. Вакалюк // Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Безлюдний О. І. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ВПЦ Візаві, 2017. – Випуск 16. – 319 с. – С. 28-35.